

Z kongresu IIRB v Bruselu

FROM IIRB CONGRESS IN BRUSSELS

Na začátku února, ve dnech 11. a 12. 2. 2020, se v Bruselu konal již 77. kongres mezinárodní organizace IIRB (Mezinárodní institut pro výzkum cukrové řepy), tentokrát na téma Maximalizace výnosů řepy cukrové v měnícím se klimatu. Kongresu se účastnilo téměř 250 zástupců vědeckých pracovišť, osivářských firem, zpracovatelského průmyslu a dalších organizací. V úvodu kongresu se diskutovalo o měnícím se klimatu a jeho vlivu na pěstování cukrové řepy v Evropě. Carolyne Dürr (INRAE – Národní výzkumný ústav pro zemědělství, potravinu a životní prostředí, Francie) ve své přednášce o změnách klimatu předstírela simulace situace v Evropě do konce století a hrozící rizika v blízké budoucnosti. Suché periody postihnou celou Evropu a nejvíce jim budou čelit jižní přímořské státy. Přednáška Elisabeth Lacoste zastupující CIBE (Evropská konfederace pěstitelů cukrovky) byla zaměřena spíše na měnící se klima politické. I tady se dějí výrazné změny a ekologické hledisko nabývá na stále větším významu. Trend zákazu řady pesticidů, který už probíhá, bude nadále pokračovat. Situaci v evropském zemědělství dobře charakterizují pojmy „Green deal“ a „From field to fork“... V dalším programu pak představily šlechtitelské firmy SESVanderHave a KWS svoje směry a vize ve šlechtění. Budoucnost spatřují ve šlechtění odrůd rezistentních na virové žloutenky, škodlivý hmyz a houbové choroby. Pokračuje se také

ve šlechtění odrůd lépe zvládajících abiotický stres, především sucho a vyšší teploty. Barbara Manderyck, vedoucí pracovní skupiny IIRB zaměřené na herbicidy, nastínila strategii v oblasti kontroly plevelů a také rozšíření nové technologie Conviso Smart. Smart odrůdy jsou registrovány a v různém rozsahu využívány již ve 23 státech Evropské unie. Paul Tauvel (ITB – Technický ústav řepářský, Francie) potom seznámil účastníky s různými technologiemi pěstování tzv. biořepy. Jednou z těchto technologií bylo také pěstování řepy ze sazenic a setí do přesného sponu, umožňujícího plečkování ve dvou směrech.

V odpoledním bloku byly představeny nové směry ve vývoji techniky a technologií. Ann-Katrin Mahlein (IfZ – Řepářský institut, Německo) hovořila ve stručnosti o novinkách prezentovaných v prosinci 2019 na semináři IIRB v Německu. Zvláště zajímaví jsou samoodnární roboti na odplevelování, kterých byla představena celá řada. Dále byly představeny diagnostické metody s využitím rentgenové počítačové tomografie, elektromagnetické rezonance a termického snímkování.

V druhém odpoledním bloku Didier Demily z GEVES (Skupina pro studium a kontrolu odrůd a osiv, Francie) uvedl nové metody fenotypizace (výběru) geneticky rozmanitých materiálů vhodných pro šlechtění odrůd cukrové řepy s důrazem na lepší vzešlost a raný růst v chladnějších podmínkách. Heinz-Josef

Pohled do sálu hotelu Le Plaza při zahájení jednání 77. kongresu IIRB v Bruselu

Koch (IfZ) znovu otevřel otázku meziřádkové vzdálenosti a jejího vlivu na výnos. Pokusy ovšem pouze potvrdily, že dosavadní praxe je správná.

Druhý den kongresu byl věnován situaci v porostech cukrové řepy v období „post-neonic“ – tedy po ukončení používání neonicotinoidů na moření osiva cukrovky. V referátech byla zmíněna situace ohledně výskytu mšic a virové žloutenky (BChV, BMYV a BYV) v Anglii, Nizozemsku, Belgii, Dánsku a Německu. Ann-Lisbet Hansen (Nordic Beet Research) informovala o situaci s výskytem a likvidací maločlence a dalších škůdců v Dánsku. Byly zde také prezentovány výsledky pokusů s různými insekticidy a srovnání účinnosti vůči moření neonicotinoidy. Bohužel se potvrdilo, že vysoké účinnosti neonicotinoidů nelze docílit žádným insekticidním přípravkem a v budoucnu bude potřeba insekticidní ochraně věnovat zvýšenou pozornost. Zajímavá byla přednáška Herberta Eignera, prezidenta IIRB, o rýhonosci řepném a jeho výskytu v Rakousku. Zatím s tímto škůdcem nemáme moc zkušeností, a proto jsme byli rádi za užitečné informace. Výskyt jednoho rýhonosce na 10 m² už signalizuje nebezpečí a při intenzitě výskytu 1 brouka na 1 m² dochází k výraznému propadu výnosu. Zvlášť nebezpečný je rýhonosec na mladé rostliny cukrovky. Jeden jedinec je schopen za den zlikvidovat i 10–12 rostlin. Larvy jsou citlivé na vodu, takže při vlhkém jarním počasí se populace redukuje. Vhodné je taky hlubší podrývání, kterým lze mechanicky zlikvidovat hnízda v půdě. Do budoucna se zkouší parazitická houba, která by mohla výrazně redukovat populace rýhonosců.

Další část programu byla věnována cercosporové listové skvrnitosti řepy. Hovořilo se o nové generaci odrůd cukrovky s rezistencí k cercosporióze. K jejímu vzniku přispěl fakt, že se podařilo prolomit negativní závislost výkonnosti odrůd a odolnosti k této chorobě řepy. Nové odrůdy jsou v závěrečné fázi šlechtění a měly by být během velmi krátké doby uvedeny na trh. Objevily se i příspěvky týkající se strategie fungicidního ošetření a výskytu snížení citlivosti či dokonce rezistencí některých kmenů *Cercospora beticola* vůči strobilurinům i azolům. Zástupci všech osivářských společností vystoupili a krátce uvedli své vize do budoucnosti.

Na závěr ještě proběhla otevřená sekce, kde zazněly příspěvky věnované vlivu půdního zpracování a skladování řepy.

Mimo ústních referátů bylo možné shlédnout téměř 90 posterů s různou tematikou. Kromě agronomické sekce se zaměřením na výživu a zpracování půdy se řada posterů týkala skladování řepy a využití nových technologií v diagnostice. Prezentovány byly také první zkušenosti s pěstováním biořepy v Itálii, Belgii a Dánsku. V oblasti věnované zaplevelení byly představeny první zkušenosti s technologií Conviso Smart v Maďarsku, Finsku a Německu. Také tu byla nastíněna technologie do budoucna bez použití desmediphamu a phenmediphamu. Zmíněna byla i rezistence plevelů na herbicidy. Největší prostor byl věnován problematice „post-neonic world“. Po 25 letech účinné ochrany neonicotinoidním mořením je třeba hledat nová řešení, která tuto ochranu efektivně nahradí jak z hlediska různých škůdců, tak z hlediska epifytického šíření žloutenkového viru. Řada posterů se těmito tématům věnovala a seznamovala s monitoringem mšic, monitoringem virové žloutenky i s pokroky a směry ve šlechtění. Tři postery byly věnovány rýhonosci řepnému a zkušenostem s tímto škůdcem v Rakousku, Francii a Polsku.

*Karel Chalupný – Tereos TTD
Klára Pavlů – Řepařský institut Semčice*